

Dunajska borza

dné 31. marca.

Skupni državni dolg v notah	99.50
Skupni državni dolg v srebru	99.45
Avstrijska zlatna renta 4%	119.25
Avstrijska krona renta 4%	99.45
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91.20
Ogrska zlatna renta 4%	118.05
Ogrska krona renta 4%	97.90
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89.45
Avstro-ogrsko bančne delnice	16.05
Kreditne delnice	646.—
London vista	289.77
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.27 1/2
20 mark	23.43
20 frankov	19.07 1/2
Italijanski bankovci	95.20
C. kr. cekini	11.32

582

Kmetijska posejilnica ljubljanske okolice v Ljubljani naznanja tužno vest, da je njen večletni zaslužni in vestni član nadzorstva, gospod

IVAN RODE
posestnik in lesni trgovec v Ljubljani

danes ob 3. uri popoldne v starosti 40 let preminul.

Pogreb prerano umrlega boče v soboto, dne 2. aprila, ob 4. uri popoldne, iz hiše žalosti Pokopališče ul. št. 4.

LJUBLJANA, dné 31. marca 1904.

Lepo belo, čisto zemljiško kredo
(Grund-Kreide)

ima vedno v zalogi
Jožef Koprivnik, Rateče (Gorenjsko).
Cena po dogovoru. 562 2-1

Vabilo na redni občni zbor

»Kmetijskega društva«
v Dolenji Dobravi
registr. zadruga z omejeno zavezo
kateri se boče vršil
v nedeljo, dné 24. aprila 1904
ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih v Dolenji Dobravi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in potrjenje računskega zaključka za l. 1903.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

560 1 odbor.

Vabilo na II. redni občni zbor

Sodarske zadruga
za selško dolino na Češnjici,
registr. zadruga z omejeno zavezo
kateri se boče vršil
v nedeljo, dné 10. aprila 1904
ob 3. uri popold. v zadr. prostorih

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa za leto 1903.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev 5 članov nadzorstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Volitev razsodišča.
8. Slučajnosti.

Načelstvo.

566 1 Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Vabilo na redni občni zbor

»Kmetijskega društva«
v Stari Oselici
registr. zadruga z omejeno zavezo
kateri se boče vršil
v nedeljo, dné 17. aprila 1904
ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih na Trbiži.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in potrjenje računskega zaključka za l. 1903.
3. Volitev 2 članov v načelstvo.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

561 1 odbor.

Mednarodna panorama
Ljubljana, Pogačarjev trg.

Na mnogostransko zahtevanje
ostane velikonočno nedeljo
razstavljeno: 565 1
Obljubljena dežela
Jeruzalem.

Cvetice

Moderni, elegantni
klobuki
za dame, deklice in
otroke
so že došli
po najnižjih cenah.
Največja izbora
pri
P. Becknaglu
»zum Schäferhut«
Mestni trg šte. 3.

Oblike

Peresa

Trakovi

567 2-2

Slavnemu občinstvu se naznanja, da boče
vsako sredo (izvemši praznike)
zobozdravniška ordinacija
od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer
v Kranju
v hotelu »Stara pošta«.
Raznovrstne plombe in vstavljanje novih zob ter
celega zobovja.

569 3-1

Vozniki!

Za odvažanje izkopane zemlje
pri gradnji hotela „UNION“ se
proti dobri plači takoj sprejmo

vozniki

Priglasiti se je pri stavbnem podjetniku
Viljemu Treo, Marije Terezije cesta 10. 567 3-1

Lak za šolske table, non plus
ultra, omogoči tako lahko pisanje, kakor na skrilj. Dobiva se
pri tvrdki **BRATAEBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. 524 21 11-5
Vuanja naročila proti povzetju.

Letovišče „Laverca“

560 8-2
Gostilna zopet odprta.

Za družbe, najmanj 10 oseb,
se brezplačno pošlje omnibus iz
Laverce do c. kr. vojaškega strelišča,
ako se pravočasno pošlje naročba na gostilno.

Trgovci, obrtniki in zasebniki, kateri hočejo imeti

prahu proste
prodajalnice prostore, pisarne, skladišča in druge prostore, naj uprablyajo moje po dolgotrajnih preizkušnjah prave in kot najboljšo sredstvo za preprečnje nadležnega prahu priznano

olje proti prahu.

Cena kilogramu 80 vinarjev.
Adolf Hauptmann
189 25-11 v Ljubljani.
Prva kranjska tovarna oljnatih bary, firneža, laka in steklarskega kleja.

Potice

priporoča
tovarna za kruh in pecivo
I. I. KANTZ
v Ljubljani.

Naročila so nasloviti na:
Tovarno, Rimska cesta št. 16
in filialke:

- Franc Jožefa cesta št. 1,
- Tržaška cesta št. 8,
- Šiška št. 2, 543 3-3
- Karlovka cesta št. 6,
- Krakovski nasip št. 16,
- Stari trg št. 1,
- Cesarja Jožefa trg št. 11,
- Vegove ulice št. 12,
- Sv. Jakoba trg št. 6.

Gričar & Mejač
Ljubljana,
Prešernove ulice šte. 9.

Uljudno naznanjata, da so
novosti
za spomlad in poletje v
velikanski izbiri v zalogi.
Ilustrovani ceniki se razpošiljajo na zahtevo za-
stoj in franko.

476 6-6

Tisk »Katoške Tiskarne« v Ljubljani.

SLOVENE C

Štev. 75. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXX.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 2. aprila 1904.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnikištvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
V sprejema naročilno, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petivrstna (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrtva
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upravišškega telefona št. 188.

Vstajenje.

In zopet se odeva priroda z mladim zelenjem in z duhtečim cvetjem. In zopet se oživljajo gozdovi ter odmevajo od petja drobnih ptičic, veselečih se novega življenja. In zopet raste svetovna energija, katera lije na nas morje svetlobe in gorkote.

Istinito — to je vstajenje! Nekaj se dviga, kar je bilo tlačeno, nekaj zmaguje, kar je ležalo v mrtvili! V žilah prirode je zaplalo na novo. Neskončen vir življenja je v vsako bilko, v vsako vejico izlil nekaj svoje čarobne sile.

To je vstajenje!

Človek ne more ostati miren in ravnodušen, ko vidi vse to. Odkod vse to, odkod to življenje? Kje je ključ do rešitve vseh teh vprašanj, vseh teh ugank?

Mi vemo zanj, mi ga poznamo!

A so ljudje, ki nečejo vedeti zanj, ki se boje neskončnega vira življenja in gibanja, ki beže pred gorko ljubeznijo njegovo in ki hočejo v svojih mislih sezidati nov svet, med tem, ko v resnici ne morejo dati življenja niti eni majhni bilki. Od svetlobe beže v temo, resnici zagrinjajo lice, da bi se mogli plaziti med negotovimi sencami. Najti nečejo, ampak le iskati, da lahko tavajo po temnih kotih. Verovati nečejo enega gotovega, zato morejo verovati v sto negotovih stvari; vedeti nečejo tega, kar je jasno, zato da lahko vsak dan izvedo kaj drugega nejasnega.

To je duh odpora, ki ne zida, ampak razdira. To je navidezna znanost, ki danes zametuje to, kar je včeraj hvalila kot edino pravo. To je navidezna lojalnost, ki hladnokrvno ruši temelje družabni pravičnosti.

Slovenski liberalci so se zadnji čas odločili torej za ono fazo „svobodne znanosti“, v kateri so bili drugi narodi že pred četrt stoletjem — za darvinizem. Žalostno svetovno naziranje! Problem nereš-

ljivih ugank! Smrt logičnemu mišljenju! Led človeškim srcem!

Vi odpadniki od krščanstva pravite, da je vaša znanost najvišja sila, ki jo je doslej dosegel svetovni razvoj. Ali nam pa morete v svojih laboratorijih z vso svojo učenostjo ustvariti eno edino pšenično zrno, ki bi vzklilo in vzrastlo? Pred tisoči in tisoči let pa, ko še ni bilo vsega modernega napredka, je moral biti eden, ki je to znal. Vi ne veste zanj — le mi ga poznamo!

Vi sami učite, da ne izgine in ne nastane sam iz sebe noben atom. A od milijard in milijard atomov, ki tvorijo celo svetovje, mislite, da so nastali kar sami?

Vi vendar veste, da mora vsak stroj dobiti od zunaj energijo, ki ga žene. In ravno vaša znanost, ki vidi v vsem svetovju le velik mehanizem, nas šili verjeti v stroj, ki se giblje vekomaj sam iz sebe! Ne morete nam sestaviti najpreprostejšega orodja, ki bi kazalo le možnost, da se more samo vekomaj gibati, tudi če mu daste največjo energijo, ki je mogoča. In to, kar sami spoznate za nemogoče, zahtevate od prirode!

Ne, priroda ni slučajno pomešana množina atomov. V njej občudujemo silo vse-mogočnosti, iz nje se nam zrcali modrost neskončnega uma, v njej nam diha topla ljubezen najvišje dobrote. Če je lepa že sama ob sebi, je še lepša kot delo Stvarnika, ki je vir in vzor vse lepote.

Moderno poganstvo je ponižalo tudi človeka do živali. Kaj nas tolaži, da nam govore o milijonih let neprestanega razvoja, o bodočem neskončnem napredku, ako nas pa poživalijo? Duša je nositeljica umskih in moralnih zmožnosti in vsled tega izvor osebe in prava. Vi, ki tajite dušo, tajite tudi pravo, tajite dostojanstvo človekovo, proglašate materijelno nadoblast močnejšega in sužnost slabjšega! Vi, ki ne priznavate življenja po smrti, ne morete umevati po-

žrtvovalne ljubezni, ne morete imeti smisla za nesebično delo v službi zaničevanega brata!

A če je dal Stvarnik prirodi moč, da vstane, je dal še več moči človeštvu, da se dvigne. S svojo milostjo ga podpira, mu razsvetljuje umstvene temine in nagiblje k dobremu njegovo voljo.

Kakor sneg in led nad obsejano njivo, leži mrzlo, brezsrčno materialistično svetovno naziranje nad človeškimi srci. A kakor spomladne sapice preženó zimo in dihnejo novo življenje v nežne kali, tako tudi danes mladiverski prepod, počasi sicer, a vendar nepremagljivo nagiba človeško srce k višjim vzorom.

Vstajenja dan nam je dan upa in radosti. Veliki teden nas je učil velike skrivnosti, ki po božji previdnosti vlada svet: Ponižani moramo biti, da se dvignemo, trpeti moramo, da se veselimo, bojevati se moramo, da se okrepimo, napade moramo prenašati, da se obranimo, bridkost in trud nas mora privedi do zmage!

Zato pa ne izgubimo poguma! Svetovna zgodovina nas uči, da ni propadel noben krščanski narod! Tudi naš narod ne more propasti, ako si ohrani moralno moč v krščanskem življenju!

Kristus je vstal! Aleluja! In mi ga naj zapustimo?

Kristus je zmagal smrt! Aleluja! In mi naj obupamo?

Kristus kraljuje vekom! Aleluja! In mi naj odpadamo?

Kristus pride v zmagoslavju! Aleluja! In mi hitimo za njim, ker pri njem je življenje, sreča in zmaga. Aleluja!

Pisma iz Srbije.

Belgrad, 23. marca.

Rusi in Srbi. — Makedonci. — Arnavti. — Raznoterosti.

Posredovanjem Jeronima Pavlovića, Srba iz Dalmacije, ki se nekaj dni mudi v Belgradu in je ugleden mož v Rusiji, kjer je bil urednik „Rosije“ in „Rosiske Zemlje“ — je bil danes osnovan „Komitet srpsko-ruskog bratstva“.

Kralj Peter je pokrovitelj društva. Namen tega odbora je, da se nabira prstovoljca za rusko vojsko proti Japoncem. V odboru so: General Srećković, predsednik, namestnik prota Milan Gjuric, tajnik Mihajlo Gjuric; odborniki: N. Nikolić, podpredsednik narodne skupštine, Ljuba Živković, Jaša Prodanović, Stojan Ribarac, Gjorgje Genčić, M. Ranković, Borisavljevč, Bogičević in M. Pavlović. Vsi ti so prvaki vseh srbskih političnih strank.

Ta odbor je danes izdal na srbski narod proglas, v katerem pravi: „Ko je na daljnem Iztoku bila močna Rusija izzvana na vojsko, katera vzbuja živo pažnjo celega sveta, vzbudila se je tudi povsod med Slovani bratska vzajemnost ter se pojavile simpatije za ruski narod, ki daje jamstvo narodni ideji in se bje za civilizacijo v daljni Aziji. Srbski narod nikdar ne pozabi, da ga je Rusija podpirala v najtežjih neprilikah ter mu pomogla do samostalnosti. Takoj prve dni rusko-japonske vojske je srbski narod prvi izrazil svojo hvaležnost in udanost belemu caru in velikemu ruskemu narodu. To storimo, kar je v nas najčiste in najlepše, ker na drug način ne moremo pokazati svoje ljubezni.“

Rusija je silna in nepobedna. Njej so drage naše simpatije in pomoč naša jej je potrebna le kot živi dokaz nerazrušne zveze, ki veže dva bratska naroda. In ta pomoč, dasi mala, je izraz najiskrenejšje želje vsega srbskega naroda. Z ozirom na to ljubezen do ruskega naroda je odbor prevzel nalogo, da izmed mnogobrojnih srbskih sinov, ki so izrazili željo, da gredo na bojišče za čast in slavo Rusije, odbere in organizuje četo prstovoljcev, ki hočejo v ruski armadi predstavljati bratsko ljubezen Srbov. V pripravi, da se pozivu odzove srbski narod,

LISTEK.

Vstal je.

(Napisal Iv. Baloh.)

Poštni uradnik Miroslav P. je sedel pri mizi v svoji pisarni. Imel je izvanredno veliko dela, ker so se bližali velikonočni prazniki. Tudi on je med drugimi prejel prelepo čestitko od Angele, svoje neveste.

Komaj je čakal trenotka, da stopi ž njo pred oltar, da preidejo prazniki, ko nastopi dopust s svojo nevesto. Vse je bilo že pripravljeno. Oprava kupljena, nova uniforma gotova, starši zadovoljni, ona zdrava in vesela, sam pa presrečen, da si je izvolil nevesto, ki jo je izbralo njegovo srce.

Bila je velika sobota. Trume ljudstva so hodile po trgu, eni kupovat potrebnih živil, drugi molit k božjem grobu, tretji izvršit različna naročila. Mnogi so pa tudi hiteli na pošto odposlat različne odpošiljatve svojim sorodnikom in prijateljem. Tako je imel Miroslav obilo dela. Treba mu je bilo le še narediti mesečni sklep, potem se bo vesel odpočil. Bližala se je že ura poldnevu, kar naenkrat stopi v pisarno višji uradnik — revident.

Miroslav se je prestrašil. Toda zavest je imel, da ima vse v redu, blagajno in knjige — zato je z veselim obrazom in mirno vestjo vzprejel revidenta.

Uradnik je pregledal knjige, pohvalil Miroslava, da je uren pri delu, pregledati in prešteti sta morala le še denar v blagajni. Trg je imel precej razvit obrt in različne tovarne, da je bilo na pošti vedno dosti denarja, in Miroslav ga je moral slednji dan pošiljati na direkcijo. Še nikdar, odkar je bil pri poštnem uradu, se mu ni pripetila nobena velika zmeta, bil je sam vesten in sila previden.

Z uradnikom sta primerjala in štela denar, toda čimdalje sta štela, vedno je manjkalo — štiri sto kron. Miroslav sam sebi ni mogel verjeti, štel je tudi sam, pa videl je, da res primanjkuje štiri sto kron. Spočetka je prebledel, a potem se je nasmehnil ter rekel revidentu, da je, in mora biti napaka, da sta se pri računih zmotila. Računala sta zopet in zopet, toda vedno prišla do jednacega zaključka, manjkali so štirje stotaki.

Miroslava je skrbelo, najhujše misli so mu stopile v glavo; mislil je na tatvino, na poštnega slugo, premišljal, če bi se bil zmotil,

usedel se je zopet in sam še enkrat računal. Roka se mu je že tresla, postajal je nervozen, ko se je bližal sklepu računa, a pripričal se je zopet, da ima revident prav.

„Morda je denar kje skrit“, je rekel Miroslav in pregledal vse kote blagajne, miznico in druge predale, a denarja ni bilo nikjer.

„To ni mogoče“ — je vzkliknil Miroslav. „Jaz ga nisem poneveril, verjemite mi.“ „Verjamem“ — je rekel revident, „a ni ga.“

Revident se je usedel in naredila sta zapisnik. Uljudno se je od njega poslovil, Miroslav je pa itak vedel, kaj pride.

Davno je že minulo poldne, ko se je napatil domov. Bil je blede, prepaden, otožen. Nič ni jedel, ni bral časopisov, nobene besede ni govoril s svojo postrežnico. Naročil ji je, naj nikogar ne pusti v njegovo sobo. Vlegel se je na divan in bridko jokal.

„Nedolžen — in vendar obsojen“ — tako je vzkliknil Miroslav in si v obupu vil roké. Zunaj je bilo pusto vreme. Dež je padal na okna, goste megle so se vlačile pod nebom, ni bilo solnca, da bi s svojimi gorkimi žarki poživilo spomladanske cvetke, ki so prve priklile iz zemeljskih tál.

To je tembolj vplivalo na Miroslavovo dušo. A obupal ni. Še enkrat je hotel v pisarni vse preiskati in prešteti. Neko trdno upanje ga je spremljevalo, da se napaka mora najti, da njegova nedolžnost mora priti na dan.

Vstal je in šel v pisarno.

Tam je zopet pričel pri računih, katere je že zjutraj naredil tri do štirikrat; vsi so bili pravilni. Sešteval je denar v blagajni, a čimbolj se je bližal koncu, tembolj je postajal nemiren. Ko je prišel do zadnjega vinarja, videl je zopet bridko resnico, da manjka — štiristo kron.

Tedaj se je vrgel na naslonjač in bridko ihtel.

Videl je v duhu vse zle posledice tega primanjkljaja. Videl je pred seboj še strašnejše, sebe brez službe in nevesto svojo nesrečno.

Odbila je ura štiri. In v sobo stopi uradnik iz Ljubljane, izroči Miroslavu brzojavko od ravnateljstva, ki mu javlja, da je odpuščen iz službe. —

Miroslav ni spregovoril besede. Nemo je prebral brzojavko, izročil ključe in knjige došlemu uradniku, pograbil skupaj svoje zasebne stvari, poklonil se uradniku in odšel.

